

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجه

شماره : ۹۹۵۰/۲۸۶/۱۵۰۰۱۲

تاریخ : ۱۳۹۵/۹/۱

پیوست : دارد

نماینده‌گی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور - مشهد

بسمه تعالی

جناب آقای رشیدیان

استاندار محترم خراسان رضوی

موضوع: گزارش امضای قرارداد اجرایی خط لوله ترک استریم

با سلام،

احتراما؛ به پیوست گزارش تهیه شده در سفارت کشورمان در آنکارا تحت عنوان "امضای قرارداد اجرایی خط لوله ترک استریم" جهت استحضار و بهره برداری ایفاد می گردد. با تشکر و احترام

غلامعباس ارباب خالص
مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

اداره کل صنعت و معدن و تجارت استان خراسان رضوی

شرکت ملی گاز خراسان رضوی

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان خراسان رضوی

اداره کل اطلاعات خراسان رضوی

ناظر محترم گمرکات استان خراسان رضوی و مدیر کل گمرک مشهد

اداره کل مشترک المنافع و قفقاز

اداره هماهنگی روابط اقتصادی

سفارت جمهوری اسلامی ایران - آنکارا

امضای قرارداد اجرائی خط لوله ترک استریم

طی سفر مورخ 95/7/19 پوتین رئیس جمهور روسیه به ترکیه و در حاشیه بیست و سومین مجمع بین المللی انرژی در استانبول قرارداد استراتژیک احداث خط لوله انتقال گاز روسیه به ترکیه موسوم به "ترک استریم" در حضور روسای جمهور دو کشور امضا شد. امضای این قرارداد در حالی صورت گرفت که هنوز روابط تیره دو کشور پس از هدف قرار گرفتن جنگنده روسی توسط ترکیه بطور کامل بهبود نیافته است. در همین ارتباط در مراسم امضا، اردوغان رئیس جمهور ترکیه ضمن ابراز امیدواری از تداوم روند عادی سازی روابط دو کشور از توافق با همتای روس خود در خصوص احداث نیروگاه هسته ای آک کویو (Akkuyu) در استان مرسین نیز خبر داد. پوتین هم در این ارتباط به توافق دو کشور به بخشی از مفاد قرارداد ترک استریم در خصوص ارائه تخفیف در قیمت گاز اشاره کرد و برای رسیدن به ثبات در بازار جهانی انرژی خواستار همکاری مسئولان تولید کنندگان و صادر کنندگان منابع هیدروکربوری (نفت و گاز) با مصرف کنندگان شد.

سابقه :

پیشنهاد احداث خط لوله انتقال گاز ترک استریم برای اولین بار در دسامبر 2014 میلادی طی سفر رئیس جمهور روسیه به ترکیه از جانب طرف روس مطرح و نهایتاً در 18 ژوئن 2015 وزرای انرژی دو کشور یادداشت تفاهم همکاری در زمینه احداث آن امضا کردند.

ویژگیهای فنی:

خط لوله انتقال گاز طبیعی ترک استریم قرار است گاز منطقه کراس نودار (Krasnodar) در جنوب روسیه نزدیک دریای سیاه را به ترکیه انتقال دهد. این خط لوله به جایگزینی پروژه مسیر جنوبی که به خاطر ملاحظات سیاسی از جانب روسها هرگز اجرائی نشد، احداث خواهد شد. عملیات لوله گذاری در عمق 2200 متری دریای سیاه به طول 910 کیلومتر خواهد بود. تامین هزینه اجرائی این بخش از خط لوله تماماً بر عهده شرکت گازپروم روسیه می باشد. ظرفیت انتقال گاز خط لوله 63 میلیارد متر مکعب (2/2 تریلیون فوت مکعب) در سال خواهد بود که 14 میلیارد متر مکعب آن برای مصرف داخلی ترکیه و باقی آن از مسیر یونان به اروپا صادر خواهد شد.

ملاحظات:

- خط لوله مذکور پس از اجرائی شدن در کنار خط لوله های انتقال نفت و گاز فعلی و پروژه های آتی همچون ترانس آناتولی و خط لوله در حال مذاکره انتقال گاز اسرائیل به اروپا علاوه بر منافع مادی ناشی از ترانزیت گاز و بهره مندی از تخفیف ویژه گاز از روسیه (که در مفاد قرارداد گنجانده شده است) منافع راهبردی قابل ملاحظه ای همچون تضمین امنیت انرژی ترکیه، افزایش قدرت چانه زنی این کشور با صادرکنندگان گاز و همچنین کاهش تهدید های منطقه ای علیه ترکیه را به همراه خواهد داشت.
- ترکیه قصد دارد تا سال 2023 میلادی 30 درصد از انرژی مورد نیاز خود را از منابع تجدیدپذیر و 10 درصد را نیز از انرژی هسته ای تامین نماید.
- اردوغان حضور نمایندگان کشورهای خارجی شرکت کننده در مجمع بین المللی انرژی را پس از کودتای نافرجام ترکیه به عنوان حمایت از دولت ملت ترکیه تلقی کرده و از مقامات شرکت کننده تشکر نمود. الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان و نیکلاس مادورو نیز در مراسم امضای قرارداد حضور داشتند. در احداث خط لوله مذکور قرار است بخشی از زیر ساختهای خط لوله انتقال گاز ترانس آناتولی (TANAP) که قرار است گاز جمهوری آذربایجان و حوزه خزر را به ترکیه و اروپا منتقل کند نیز مورد استفاده قرار گیرد. آذربایجان تاکنون بالغ بر 20 میلیارد دلار در بخش انرژی ترکیه سرمایه گذاری کرده است.
- این خط لوله از آنجا که مسیر جدیدی را برای انتقال گاز روسیه به جنوب شرق و مرکز اروپا منجمله یونان، صربستان، مقدونیه و مجارستان باز خواهد کرد ، از اهمیت بالایی برخوردار خواهد بود.
- کارشناسان بر این باورند که انتخاب ترکیه به عنوان یک مسیر استراتژیک جدید توسط روسیه با هدف دور زدن اکراین برای صادرات گاز روسیه به اروپا صورت خواهد گرفت.
- همچنین توجه به اینکه نکته که حتی در صورت توقف صادرات گاز روسیه به غرب اروپا ، این کشور قادر خواهد بود تا با دور زدن اکراین ، گاز مورد نیاز کشورهای جنوب شرق اروپا تامین نماید قابل تامل می باشد.

تهیه کننده : حسن ملاجعفری - 95/7/23

بخش اقتصادی سفارت جمهوری اسلامی ایران آنکارا